

A.J.ABDULLOYEV, G.S.NARZULLAYEVA,
M.I.SAYFULLAYEVA, M.T.AMONOV

KREATIV FIKRLASH

O'QUV QO'LLANMA

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**A.J.ABDULLOYEV, G.S.NARZULLAYEVA,
M.I.SAYFULLAYEVA, M.T.AMONOV**

KREATIV FIKRLASH

O'QUV QO'LLANMA

*O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi
huzuridagi Muvofiqlashtiruvchi kengash tomonidan bakalavriyat ta'lim
bosqichining **60310100–Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)**
ta'lim yo'nalishi talabalari uchun o'quv qo'llanma sifatida tavsiya
etilgan*

**“Durdona” nashriyoti
Buxoro – 2022**

MUNDARIJA

Kirish	6
1-mavzu. "Kreativ fikrlash" faniga kirish	8
1.1. Kreatif fikrlash fanining dorabliligi va maqsadi	8
1.2. Kreatif va tanqidiy fikrlash tushunchalari hamda ta'riflari	13
1.3. Fikrlashni takomillashtirish (inson ongi va ong ostining shakllanishi)	15
2-mavzu. Shaxsiy ijod va ijodiy fikrlash vositalari	23
2.1. Shaxsiy ijod: ta'rifi va ahamiyati	23
2.2. Ijod va ijodiy shaxs	30
O'zingizni kimligini his qilyapsizmi?	31
2.3. Shaxsiy ijodkorlikni rivojlantirish uchun samarali strategiyalar	31
2.4. Kreatif fikrlash usullari	34
3-mavzu. Fikrlarni yaratish: "aqliy hujum" metodi	38
3.1. "Aqliy hujum" metodining mazmun-mohiyati va bosqichlari	38
"Aqliy hujum" turlari	42
3.4. Aqliy hujum uchun samarali usullar	53
4-mavzu. Noodatiy fikrlash asoslari (qutichadan tashqarida fikrlash)	59
4.1. Noodatiy fikrlashning mazmun va mohiyati	59
4.2. G'ayrioddiy fikrlashni shakllantirish	64
4.3. Noodatiy fikrlash usullari	68
5-mavzu. "Vertical fikrlash" va "lateral fikrlash"	71
5.1. Vertikal fikrlash ta'riflari va ahamiyati	71
5.2. Lateral fikrlash ta'riflari va ahamiyati	73
5.3. VF va LF ning xususiyatlari	85
6-mavzu. Kreativlikning modellari	90
6.1. Kreativlikning "4 P" modeli tarkibi	90
6.2. Kreativlikning 4 C modeli	94
6.3. Ijodkor inson xislatlari	98
6.4. Ijodiy jarayonning xususiyatlari	102
6.5. Ijodiy bosimning o'ziga xos xususiyatlari	105
6.6. Ijodiy mahsulotning xususiyatlari	107
7-mavzu. Intellect va kreativlik	110
7.1. Intellect va kreativlik haqida tushuncha	110
7.2. Intellect va kreativlikning o'zaro aloqasi	111

7.3. Intellectni o'lchashda zamonaviy testlar tarixi	117
8-mavzu. Tana fikrlash. ijodiy bosim	125
8.1. Tana orqali fikrlash va uning ahamiyati	125
8.2. Ijodiy bosim (bosim ostida fikrlash) va uning elementlari	130
8.3. Ijodiy bosimni (bosim ostida fikrlashni) takomillashtirish usullari	133
Testlar	139
Glossariy	152
Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati	158